

DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Națională pentru Sănătate Publică împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” cu privire la încasarea sumei pentru încălcarea legislației sanitare,

cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la constatarea nulității rezultatelor controlului inopinat și,

cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la recunoașterea ilegalității controlului inopinat,

împotriva încheierii din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel,

c o n s t a t ă:

La 12 decembrie 2017 Agenția Națională pentru Sănătate Publică a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Parașciuc Ecaterina” cu privire la încasarea sumei pentru încălcarea legislației sanitare în mărime de 12475,87 de lei (f.d. 2-3).

La 05 iunie 2018 SRL „Parașciuc Ecaterina” a depus cerere reconvențională împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la constatarea nulității rezultatelor controlului inopinat din perioada 13 august 2017 – 05 septembrie 2017 și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 120-126, 173-177, vol. I).

La 13 februarie 2018 SRL „Parașciuc Ecaterina” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la recunoașterea ilegalității controlului inopinat din perioada 13 august 2017 – 05 septembrie 2017, a acțiunilor din 13 august 2017 de prelevare a probelor din produsele alimentare și a acțiunilor din 14 august 2017 de înscriere în conținutul trimerelor la investigație sanitaro-microbiologică în Laboratorul Microbiologic al CSP din mun.

Chișinău cu nr. 1-14 a probelor din produsele culinare finite (f.d. 173, vol. I, 3-8, vol. II).

Prin încheierile din 24 aprilie 2018 și 12 noiembrie 2018 ale Judecătoriei Chișinău, cauzele civile sus menționate au fost conexe într-un singur proces, pentru a fi examinate într-o procedură unică (f.d. 85, 164 – 165, vol. I).

Prin hotărârea din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă acțiunea depusă de Agenția Națională pentru Sănătate Publică. A fost încasat de la SRL „Parașciuc Ecaterina” în beneficiul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică suma în mărime de 12475,18 de lei. A fost încasat de la SRL „Parașciuc Ecaterina” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 374,27 de lei. Totodată, au fost respinse acțiunile SRL „Parașciuc Ecaterina”, ca fiind neîntemeiate (f.d. 3-19, vol. IV).

Nefiind de acord cu hotărârea din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, SRL „Parașciuc Ecaterina” a contestat-o cu apel, la 13 mai 2019 (f.d. 1-2, vol. IV).

Prin încheierea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a comunicat apelantei SRL „Parașciuc Ecaterina” despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 430,70 de lei, în termen de 10 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, s-a explicat apelantei că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită (f.d. 24-27, vol. IV).

La 12 august 2019 SRL „Parașciuc Ecaterina” a depus prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 430,70 de lei. Concomitent, prin cererea de apel motivată, SRL „Parașciuc Ecaterina” a solicitat repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură (f.d. 30-61, vol. IV).

Prin încheierea din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă (f.d. 63-65, vol. IV).

La 14 noiembrie 2019 SRL „Parașciuc Ecaterina” a declarat recurs împotriva încheierii din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea recurată.

În motivarea recursului, recurenta SRL „Parașciuc Ecaterina” a indicat că instanța de apel contrar prevederilor art. 116 Cod de procedură civilă, nu a examinat cerere privind repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură.

La 20 noiembrie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimă Agenției Naționale pentru Sănătate Publică copia cererii de recurs declarată de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva încheierii din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 70, vol. IV), însă intimata Agenția Națională pentru Sănătate Publică nu și-a valorificat dreptul de a depune referință la recursul declarat de SRL „Parașciuc Ecaterina”.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum denotă materialele cauzei, copia încheierii din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților la proces, la 13 noiembrie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 66, vol. IV), iar recursul a fost depus de SRL „Parașciuc Ecaterina”, la 14 noiembrie 2019.

Astfel, recursul declarat de SRL „Parașciuc Ecaterina”, la 14 noiembrie 2019, a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de SRL „Parașciuc Ecaterina”, de a casa încheierea din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din următoarele raționamente.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, stipulează că instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Instanța de recurs reține că, prin încheierea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a comunicat apelantei SRL „Parașciuc Ecaterina” despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 430,70 de lei, în termen de 10 zile, din momentul recepționării prezentei încheieri. Totodată, s-a explicat apelantei că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită (f.d. 24-27, vol. IV).

Iar, prin încheierea din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă (f.d. 63-65, vol. IV).

La caz, instanța de recurs reiterează că, în conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu 365¹ Cod de procedură civilă, în termen de 24 de ore de la ajungerea dosarului în instanța de apel, cererea de apel se repartizează completului de judecată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. În decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art.368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Conform art. 368 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Din actele și lucrările cauzei rezultă cert că, SRL „Parașciuc Ecaterina” a recepționat încheierea din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 29 iulie 2019 (f.d. 29), respectiv indicațiile instanței de apel stipulate în această încheierea, urmau a fi înlăturate până la 08 august 2019, inclusiv.

La 12 august 2019 SRL „Parașciuc Ecaterina” a depus prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 430,70 de lei. Concomitent, prin cererea de apel motivată, SRL „Parașciuc Ecaterina” a solicitat repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură (f.d. 30-61, vol. IV).

În conformitate cu art. 116 alin. (1-3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează, că din conținutul încheierii din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu se identifică anumite concluzii a instanței de apel asupra cerinței apelantei SRL „Parașciuc Ecaterina” cu privire la repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură, cu toate că o astfel de solicitare a fost înaintată, odată cu depunerea apelului motivat (f.d. 30-61, vol. IV).

În asemenea circumstanțe, pornind de la faptul că la 12 august 2019 - data depunerii către SRL „Parașciuc Ecaterina” a dovezii de plată a taxei de stat și a cererii de apel motivată, prin care a solicitat repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură, intentarea procedurii de apel nu a fost soluționată printr-un act judecătoresc, iar instanța de apel nu a examinat această cerere, denotă o examinare superficială a cauzei la această etapă. Or, instanța de apel avea obligația de a se expune asupra temeiniciei sau netemeiniciei solicitării SRL „Parașciuc Ecaterina” cu privire la repunerea în termenul de îndeplinire a actului de procedură, prin prisma normelor de drept pertinente speței.

În această conjunctură, instanța de recurs decelează că prin soluția de restituire a cererii de apel, apelantei SRL „Parașciuc Ecaterina” i s-a încălcat accesul liber la justiție, care este consacrat ca drept fundamental, atât prin art. 6 pct. (1) din Convenție, cât și prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art.10 din Declarația universală a

drepturilor omului, precum și art. 14 pct. (1) din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a admis faptul că dreptul la un proces echitabil cuprinde dreptul de acces la o instanță. Articolul 6 se aplică acuzațiilor în materie penală, litigiilor privind drepturile și obligațiile civile recunoscute în legislația națională.

Dreptul de acces la instanță reprezintă un element important al accesului la justiție, în considerarea faptului că instanțele oferă protecție împotriva practicilor ilegale și apără statul de drept. Accesul la instanță decurge implicit din dreptul la un proces echitabil, deoarece sugerează că litigiile trebuie soluționate de către instanțe.

Colegiul constată, că instanța de apel a adoptat o soluție, care nu poate fi menținută de către instanța ierarhic superioară.

Așadar, ținând cont de cele expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Parașciuc Ecaterina”, de a casa încheierea din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina”.

Se casează încheierea din 05 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Agenția Națională pentru Sănătate Publică împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” cu privire la încasarea sumei pentru încălcarea legislației sanitare, cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la constatarea nulității rezultatelor controlului inopinat și, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Parașciuc Ecaterina” împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică cu privire la recunoașterea ilegalității controlului inopinat, și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău, la faza soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel depuse de SRL „Parașciuc Ecaterina” împotriva hotărârii din 16 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Nina Vascan